

MAHALLİ KURTULUŞ GÜNLERİ, ATATÜRK GÜNLERİ VE TARİHİ GÜNLERDE YAPILACAK TÖRENLER YÖNETMELİĞİ¹

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı;

a. Mahalli kurtuluş günleri, Atatürk günleri ve tarihi günlerin anlam ve önemine uygun olarak coşku ile kutlanmasını sağlamak ve böylece Büyük Atatürk'e ve ilkelerine bağlılığı geliştirmek ve ulusal birliği pekiştirmek,

b. Bu günlerde yapılacak törenleri düzenlemek, koordinatör bakanlığı belirlemek, resmi ve özel kuruluşların bu konuyla ilgili hizmetlerinde birlik ve beraberliği sağlamak,

c. Törenlerle ilgili düzenlemelere dayanak olacak esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu yönetmelik; mahalli kurtuluş günleri, Atatürk günlerine, tarihi günlerde yapılacak törenlerin düzenlenmesinde uygulanacak esas ve usulleri kapsar.

Yasal Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik 1624 sayılı Dahiliye Vekâleti Merkez Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun'a 4445 sayılı Kanunla eklenen ek maddeye dayalı olarak hazırlanmıştır.

Koordinatör Bakanlık

Madde 4 - Bu Yönetmeliğin uygulanmasında koordinatör bakanlık İçişleri Bakanlığıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

KUTLAMA KOMİTELERİNİN KURULUŞ, GÖREV VE YETKİLERİ

Kutlama Komiteleri

Madde 5 - İl ve ilçelerde Yönetmelik kapsamına giren törenler mülki idare amirinin veya görevlendireceği kişinin başkanlığında, Garnizon Komutanlığı, Belediye Başkanlığı, Jandarma ve Emniyet teşkilâtı ile Milli Eğitim ve Gençlik ve Spor Bakanlığı temsilcilerinden oluşur.

Kutlama komitelerine, törenlerin düzenleme ve yürütülmesine katkısı olabilecek Bakanlık ve kuruluş temsilcileri ile danışman kişiler de çağırılabilir. Komite toplantılarına katılmak zorunludur.

Komitelerin Görev, Yetki ve Çalışma Usulleri

Madde 6 - Kutlama komiteleri, başkanın çağırısı üzerine toplanır. Komiteler bu Yönetmelik esasları dahilinde:

- Kutlama günlerinin özelliğine ve mahallin durumuna göre törenlerin başlayış ve bitiş saatlerini belirler,
- Tören ve gösteri programlarını hazırlar,
- Törenlerin amaçlarına uygun ve istismara yol açmayacak biçimde kutlanabilmesi için gerekli önlemleri alır,

d. Yapılacak çalışmaların zamanlamasını yapar, gereken araç ve gereçleri sağlar. Kutlamalara katkısı bulunabilecek diğer kuruluşlar ve kişiler Komitece verilecek görevleri yapmakla yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÖRENLERDE UYGULANACAK GENEL ESASLAR

Kurtuluş Günleri

Madde 7 - Mahalli kurtuluş günleri aşağıdaki şekilde kutlanır:

- Atatürk Anıtlarına veya Büstlerine çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile göndere bayrak çekilmesi,
- Mahalli Mülki İdare Amirinin tebrikleri kabul töreni, Mülki idare amiri makamında, garnizon komutanı veya temsilcisi ile belediye başka- -nı ile birlikte EK 1 deki listede gösterilen sıraya göre tebrikleri kabul eder.
- Türk Silahlı Kuvvetlerine şükran ziyaretinde bulunulması,

¹ Her ne kadar bu Yönetmeliğin dayanağını teşkil eden 1624 ve 4445 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmış ise de, 3152 sayılı kanunun geçici 4 ncü maddesi gereğince, yeni yönetmelik çıkartılıncaya kadar bu yönetmeliğin 3152 sayılı kanuna aykırı olmayan hükümleri yürürlükte.

Belediye Başkanı, yanında il genel meclisinin törenin yapıldığı ilçeden seçilmiş üyeleri ile belediye encümen üyeleri olduğu halde garnizon komutanlığını ziyaret ederek, garnizon komutanının şahsında Türk Silahlı Kuvvetlerine şehir halkının şükran duygularını iletir.

d. Kurtuluş gününün kutlanması,

Mülki idare amiri yanında garnizon komutanı veya temsilcisi ve belediye başkanı olduğu halde tören geçişine katılanların ve halkın kurtuluş günlerini kutlar. Kutlama esnasında sağda mülki idare amiri, ortadan garnizon komutanı veya temsilcisi, solda belediye başkanı bulunur.

e. Günün anlam ve önemini belirten konuşmanın yapılması,

Kutlama komitesince seçilecek bir kişi tarafından günün anlam ve önemini belirten konuşma yapılır.

Konuşma metni törenden üç gün önce kutlama komitesi başkanlığına verilir, kutlama komitesince uygun görülmesi halinde konuşma yapılır ve konuşma metninin bir sureti dosyasında saklanır.

f. Tören geçişinin yapılması,

Tören geçişi mahalli mülki idare amiri, garnizon komutanı veya temsilcisi ile belediye başkanı tarafından şeref tribününde ayakta kabul edilerek selâmlanır. Geçiş esnasında sağda garnizon komutanı, ortada mülki idare amiri, solda belediye başkanı bulunur.

Şeref tribününde Ek 1 listedeki kişilere, şeref tribününün durumuna göre sıra ile yer verilir.

g. Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Atatürk Günleri

Madde 8 - Atatürk günleri, Ulu Önder Atatürk'ün ziyaret ettikleri yerlerde, ziyaret tarihinde aşağıda belirtilen biçimde yapılacak törenlerle kutlanır:

a. Atatürk Anıtlarına veya Büstlerine çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b. Atatürk günü ile ilgili faaliyetlerin bir programa bağlanarak uygulanması,

Bu günlerin kutlanması ile ilgili olarak yapılacak gösteriler, bilimsel toplantı ve konferanslar ve diğer faaliyetler uygulanır.

Tarihi Günler

Madde 9 - Ulusal tarihimizde önemli yeri bulunan tarihi günlerin yıldönümleri aşağıda belirtilen biçimde yapılacak törenlerle kutlanır:

a. Atatürk Anıtlarına veya Büstlerine çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b. Tarihi günlerle ilgili faaliyetlerin bir programa bağlanarak uygulanması,

Bu günlerin kutlanması ile ilgili olarak yapılacak gösteri, bilimsel toplantı ve konferanslarla, diğer faaliyetler uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Çelenklerin Konulması

Madde 10 - Çelenkler, 4/9/1973 gün ve 7/7058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Resmi Bayramlar ve Anma Günlerinde Anıtlara Konulacak Çelenklerin Hazırlanması, Taşınma ve Sunulması Hakkında Yönetmelik" esaslarına göre konulur.

Çelenk koyma anında sağda mülki idare amiri, ortada garnizon komutanı veya temsilcisi, solda belediye başkanı bulunur.

Atatürk Büst ve Resimlerinin Taşınmaması

Madde 11 - Bu Yönetmeliğe göre düzenlenecek törenlerde Atatürk Büst ve Resimleri el ve araçlarda taşınmaz.

Tören Yeri

Madde 12 - Düzenlenecek programlara göre açık alanlarda yapılacak törenlerin, Atatürk Anıtlarının veya Büstlerinin bulunduğu alanlarda yapılmasına özen gösterilir.

Törenlerin Bir Kısımının Yapılmaması

Madde 13 - Hava koşullarının uygun bulunmaması halinde, açık alanlarda yapılacak olan gösteriler, kutlama komitelerince iptal edilir, ancak günün anlam ve önemini belirten programların diğer kısımları uygun görülen kapalı yerlerde yapılır.

Tören Süresi

Madde 14 - Bu yönetmeliğe göre yapılacak törenler bir günü geçemez.

Bayrağın Göndere Çekilişi

Madde 15 - Bayrak, varsa bando eşliğinde, törene katılanlar ve halk tarafından söylenen İstiklâl Marşı ile göndere çekilir.

Kutlama Törenleri Süresinde Yapılan Çeşitli Düzenlemeler

Madde 16 - Tugay ve eşidi askeri birlikler ile daha üst komutanlıkların bulunduğu garnizonlar ve bu gösterileri yapabilecek imkânlara sahip mahalli merkezlerde, garnizon komutanlığı veya mülki idare amirinin alacağı tertip ve düzenle, halkın görebileceği yerlerde, bando konseri, bando ve tören bölüğü gösteri yürüyüşü ve hava kararınca fener alayları düzenlenebilir.

Resmi ve Özel Binalarda Düzenleme

Madde 17 - Kutlama törenlerinin başlangıç ve bitiş saatleri arasında resmi daire, özel Kuruluşlar, müesseseler ve askeri birlik, kurum ve karargâhlar bayraklarla donatılır, geceleri de aydınlatılır.

Atatürk günlerinde şehrin cadde ve meydanları Atatürk'ün vecizeleri ile süslenir.

Bucak, Kasaba ve Köylerde Yapılacak Düzenleme

Madde 18 - Bucak, kasaba ve köylerde yapılacak törenler, bağlı buldukları il veya ilçe kutlama komitelerince; bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak ve mahallin özelliklerine göre düzenlenip, uygulanır.

Alt Komiteler

Madde 19 - Kutlama komiteleri, kutlama günlerinin özelliklerine göre programların hazırlanmasında alt komiteler oluşturabilir:

Yürürlük

Madde 20 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 21 - Bu Yönetmeliği Bakanlar Kurulu yürütür.

Ek - 1 İŞARETLİ LİSTE (Değişik : 11. 4.1984 - 84/7933 K.)¹

Başkent dışındaki İllerde:

Tebrikata giriş sırası: 1. T.B.M.M. üyeleri,

2. Mahallin en büyük komutanı, general ve amiraller, garnizon komutanı,

3. (Değişik: 10.12.1985 - 85/10152 K.) Belediye başkanı, büyük şehirlerin genel törenleri dışında özellikle ilçelerde yapılan törenlerde büyük şehir belediye başkanından sonra ilçe belediye başkanı,

4. Üniversite rektörleri,

5. (Değişik: 30.1.1985 - 85/9047 K.) Cumhuriyet Savcısı, Devlet güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı, Adli Yargı, Adalet Komisyonu Başkanı, Devlet güvenlik Mahkemesi Başkanı, Bölge İdare Mahkemesi Başkanı, Baro Başkanı,

6. (Değişik: 30.1.1985 - 85/9047 K.) Rektör yardımcıları, fakülte dekanları, enstitü ve yüksek okul müdürleri,

7. Genel ve katma bütçeli Kuruluşların genel müdürleri,

8. Garnizon komutanınca tespit edilecek silahlı kuvvetler mensupları,

9. (Değişik: 3.10.1986 - 86/11081 K.) Vali yardımcıları, il emniyet müdürleri, büyük şehir belediye sınırları içindeki ilçe kaymakamları ile ilçe belediye başkanları,

10. (Değişik: 10.12.1985 - 85/10152 K.) Hakimler, savcı yardımcıları, noter odası başkanı ile iktidar partisi, ana muhalefet partisi ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan diğer partilerin (alfabetik sıraya göre) il başkanları,

11. (Değişik: 30.1.1985 - 85/9047 K.) Dekan yardımcıları, enstitü ve yüksek okul müdür yardımcıları ile üniversitelerce belirlenecek diğer öğretim üyeleri,

12. Bakanlık müfettişleri, hesap uzmanları, SAYIŞTAY denetçileri,

13. Bakanlar Kurulu kararlarındaki imza sırasına göre bakanlıkların il teşkilatındaki amir, başkan ve müdürleri, il milli eğitim müdürlüğünce belirlenecek orta öğretim ve temel eğitim okul müdürleri ile öğretmenler,

14. Genel müdürlük ve bölge müfettişleri,

15. Resmi bankalar müdürleri, KİT ve TRT üst yöneticileri,

16. (Değişik: 10.12.1985 - 85/10152 K.) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunmayan siyasi partilerin il başkanları (alfabetik sıraya göre),

17. İl genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri,

18. O yerdeki mesleki kuruluşlar ve en fazla üyeye sahip basın kuruluşunun temsilcileri,

19. Özel banka müdürleri,

20. Kamu yararına çalışan dernek başkanları,

NOT:

1. Generaller ve amiraller içinde orgeneral/oramiral varsa (görev, izin v.b. maksatla geçici olarak o bölgede bulunma hali dahil) T.B.M.M. üyelerinden önce yer alırlar.

2. Korgeneral/koramiral, tümgeneral/tümamiral, tuğgeneral/tuğamiraller tebrikata bir bütün olarak bölünmeden girerler.

3. Bu liste Devlet protokolüne ilişkin esaslar belirleninceye kadar uygulanır.

4. İlçe, bucak, kasaba ve köylerde tebrikata giriş sırası il'deki sıraya göre saptanır.

¹ Bu cetvel Ulusal ve Resmî Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği'ni ekindeki cetvel olup, 10.9.1982 tarih ve 8/5322 sayılı Bakanlar Kurulu karar ile yürürlüğe konulan Yönetmeliğin 3 üncü maddesi ile "Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günlüğü ve Tarihi Günlerde Yapılacak Törenlerde" de uygulanacağı hükmüne bağlanmış olduğundan, bu Yönetmelik ekinde yayımlanmıştır.

